

На основу чл. 66. став 3, 237. тачка 3) и 265. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС”, бр. 73/10 и 53/11),

Управни одбор Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије доноси

**ПРАВИЛНИК
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О УСЛОВИМА И НАЧИНУ
ИЗДАВАЊА И ВАЖЕЊА СЕРТИФИКАТА ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГА У
ВАЗДУШНОЈ ПЛОВИДБИ**

Члан 1.

У Правилнику о условима и начину издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби („Службени гласник РС“, број 32/11), у члану 2. став 1. тач. 3. и 4. мењају се и гласе:

„3. Спроведбена уредба Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011 од 17. октобра 2011. године којом се утврђују заједнички захтеви за пружање услуга у ваздушној пловидби и којом се мења и допуњава Уредба (ЕЗ) бр. 482/2008 и Уредба (ЕУ) бр. 691/2010, која се даје у Прилогу 3. овог правилника.

4. Спроведбена уредба Комисије (ЕУ) бр. 1034/2011 од 17. октобра 2011. године о безбедносном надзору у управљању ваздушним саобраћајем и услугама у ваздушној пловидби, којом се мења и допуњава Уредба (ЕЗ) бр. 691/2010, која се даје у Прилогу 4. овог правилника.”

Члан 2.

У члану 3. став 1. текст после речи; „(Оквирна уредба),” мења се и гласи:

„Спроведбеној уредби Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011 од 17. октобра 2011. године којом се утврђују заједнички захтеви за пружање услуга у ваздушној пловидби и којом се мења и допуњава Уредба (ЕЗ) бр. 482/2008 и Уредба (ЕУ) бр. 691/2010 и Спроведбеној уредби Комисије (ЕУ) бр. 1034/2011 од 17. октобра 2011. године о безбедносном надзору у управљању ваздушним саобраћајем и услугама у ваздушној пловидби, којом се мења и допуњава Уредба (ЕУ) бр. 691/2010.”

Члан 3.

У члану 4. став 1. мења се и гласи:

„Услови које мора да испуни подносилац захтева за стицање сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби одређени су заједничким захтевима садржаним у Спроведбеној уредби Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011 од 17. октобра 2011. године којом се утврђују заједнички захтеви за пружање услуга у ваздушној пловидби и којом се мења и допуњава Уредба (ЕЗ) бр. 482/2008 и Уредба (ЕУ) бр. 691/2010, која је дата у Прилогу 3. овог правилника, и то:

– Општим захтевима за пружање услуга у ваздушној пловидби наведеним у Анексу I Спроведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011, и

– Посебним захтевима наведеним у анексима II - V Спроведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011, према врсти услуге у ваздушној пловидби коју намерава да пружа.”

Члан 4.

Члан 5. мења се и гласи:

„Изузетно од члана 4. овог правилника, подносиоцу захтева који пружа или намерава да пружа услуге у ваздушној пловидби за одређене категорије ваздушног саобраћаја искључиво у Републици Србији, приликом издавања сертификата могу да се одобре посебна одступања од примене појединих Општих захтева за пружање услуга у ваздушној пловидби садржаних у Анексу I Прилога 3. и/или појединих Посебних захтева за пружање услуга у ваздушној пловидби садржаних у Анексу II Прилога 3. овог правилника, према члану 5. Прилога 3. овог правилника (Спроведбена уредба Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011 од 17. октобра 2011. године о заједничким захтевима за пружање услуга у ваздушној пловидби).”

Члан 5.

У члану 14. став 3. испред речи: „Сертификат”, додају се речи: „Изузетно од става 2. овог члана”.

Члан 6.

У члану 15. став 3. испред речи: „Додатни захтеви” додају се речи: „У сертификату се наводе”.

Члан 7.

После члана 23. додају се нови чланови „23а” и „23б”, који гласе:

„Обавештење о планираним променама и безбедносна аргументација

Члан 23а

Уз обавештење о планираним променама у функционалном систему ималац сертификата дужан је да Директорату достави почетну безбедносну анализу и образложење о планираној промени.

Почетна безбедносна анализа и образложење о планираној промени садрже опис промене, разлоге за њено планирање (повећање ефикасности и капацитета, смањење оперативних трошкова, усклађивање са екстерним захтевима, модернизација система пружања услуга и сл), квалификацију промене у складу с тачком 3.2.4 (одељак 4) Анекса II Прилога 3. овог правилника и образложење предложене квалификације промене.

Садржај безбедносне аргументације у зависности од врсте промене обухвата:

- 1) Почетну безбедносну анализу и образложење о планираној промени и безбедносну процену за промене које су класификоване класама озбиљности 1. и 2;
- 2) Почетну безбедносну анализу и образложење о планираној промени за промене које су класификоване класама озбиљности 3, 4. или 5.

Достављање обавештења, образложења и безбедносне аргументације

Члан 23б

Обавештење о планираним променама са образложењем и одговарајућом безбедносном аргументацијом ималац сертификата дужан је да Директорату достави према следећој динамици:

- 1) најкасније 30 дана пре планираног увођења промене класификоване класама озбиљности 1. и 2;
- 2) најкасније 15 дана пре планираног увођења промене класификоване класама озбиљности 3, 4. или 5;

Изузетак од горе наведене динамике представљају:

- 1) случајеви који захтевају хитно увођење промене у циљу повећања безбедности у пружању услуга;
- 2) промене које су настале изван система пружања услуга у ваздушној пловидби.

У случајевима из става 2, тач. 1. и 2. овог члана ималац сертификата је дужан да Директорату достави сву безбедносну документацију у року од 30 дана од дана увођења промене у функционалном систему.

Ако се ради о промени већег обима, за коју је потребна припрема обимније безбедносне документације, ималац сертификата може да поднесе захтев Директорату за продужење рока из става 3. овог члана.”

Члан 8.

У члану 24. став 2. реч: „прихватио” замењује се речју: „одобрио”.

Члан 9.

У члану 25. став 4. реч: „прихватио” замењује се речју: „одобрио”.

Члан 10.

Члан 26. мења се и гласи:

„Увођење планиране промене у рад

Члан 26.

Ималац сертификата може да уведе планирану промену класификовану класама озбиљности 1. и 2, или промену која захтева увођење нових стандарда у рад кад је одобри Директорат.

Ималац сертификата може да уведе планирану промену класификовану класама озбиљности 3, 4. или 5. и промене без утицаја на безбедност у складу са процедурама које одобри Директорат.

Ако се Директорат не слаже са класификацијом планиране промене класификоване класама озбиљности 3, 4. или 5, може да захтева достављање додатне безбедносне аргументације за планирану промену, уз образложење за неслагање.

Процена ефективности поступка, одређивање класификације промене и њен утицај на безбедност и одговарајући поступци биће предмет континуираног надзора Директората.

За велике пројекте унапређења система пружања услуга у ваздушној пловидби, Директорат може фазно да одобрава промене у складу са фазама одвијања пројекта.

Одобрење за увођење промене у функционални систем Директорат даје по завршетку свих фаза припреме за увођење промене у функционалном систему.”

Члан 11.

После члана 26. додаје се нови члан „26а” који гласи:

„Усклађивање поступка

Члан 26а

Директорат и ималац сертификата су дужни да у року од 30 дана од доношења овог правилника усагласе поступке којим се дефинишу односи и заједничке активности у вези промена у функционалном систему.”

Члан 12.

У наслову и тексту члана 27. речи „безбедносна директива” замењују се речима: „безбедносна наредба” у одговарајућем падежу.

У члану 27. став 2. број: „12”, замењује се бројем: „13”.

Члан 13.

У члану 32. став 2. речи: „Додатним условима” замењују се речима: „додатним захтевима”.

Члан 14.

Прилог 3. и Прилог 4. мењају се и гласе:

„ПРИЛОГ 3.

Спроведбена уредба Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011 од 17. октобра 2011. године којом се утврђују заједнички захтеви за пружање услуга у ваздушној пловидби и којом се мења и допуњава Уредба (ЕЗ) бр. 482/2008 и Уредба (ЕУ) бр. 691/2010

Члан 1.

Предмет и обим

Овом уредбом прописују се заједнички захтеви за пружање услуга у ваздушној пловидби. Ако Анексом I или II ове уредбе није супротно прописано, заједнички захтеви не примењују се на:

- (а) друге делатности које, поред пружања услуга у ваздушној пловидби, обавља пружалац услуга у ваздушној пловидби;
- (б) ресурсе који су одређени за делатности које су изван пружања услуга у ваздушној пловидби.

Члан 2.

Дефиниције

За потребе ове уредбе примењују се дефиниције из члана 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004 и члана 3. Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008. Међутим, дефиниција појма „*сертификат*“ из члана 2. тачка 15. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004 (члан 2. тачка (28) Прилога 1. правилника којим се уређују услови и начин издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби) се не примењује.

Следеће дефиниције се такође примењују:

- (1) *услуге из ваздуха (aerial work)* су операције ваздухоплова у којима се ваздухоплов користи за посебне услуге, као што су за пољопривреду, грађевинарство, фотографисање, премеравање, посматрање и патролирање, трагање и спасавање, односно за оглашавање из ваздуха;
- (2) *јавни авио-превоз (commercial air transport)* су операције ваздухоплова ради превоза путника, робе или поште, уз плаћање накнаде или закупнине;
- (3) *функционални систем (functional system)* је комбинација система, поступака и људских ресурса организованих да испуњавају неку функцију у контексту *АТМ*;
- (4) *општа авијација (general aviation)* је свака операција цивилног ваздухоплова која не спада у јавни авио-превоз и пружање услуга из ваздуха;
- (5) *национално надзорно тело (national supervisory authority)* је тело или тела које државе чланице именују или оснивају као своју националну власт према члану 4. став 1. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004;
- (6) *опасност (hazard)* је свако стање, догађај или околност који могу да доведу до удеса;
- (7) *организација (organization)* је било који субјект који пружа услуге у ваздушној пловидби;

(8) *оперативна организација (operating organization)* је организација која је одговорна за инжењерске и техничке услуга које подржавају услуге у ваздушном саобраћају, комуникацији, навигацији и надзору;

(9) *ризик (risk)* је комбинација вероватноће или учесталости појављивања неке штетне последице изазване неком опасношћу и озбиљности ове последице;

(10) *безбедносне гаранције (safety assurance)* су све планиране и систематичне мере који су потребне да би се пружило одговарајуће поверење у то да производ, услуга, организација или функционални систем постижу прихватљиву или толерантну безбедност;

(11) *безбедносни циљ (safety objective)* је квалитативан или квантитативан исказ који одређује максималну учесталост или вероватноћу појављивања неке опасности;

(12) *безбедносни захтев (safety requirement)* је средство за умањење ризика, одређено стратегијом за умањење ризика, којим се остварује неки одређени безбедносни циљ, укључујући организационе, оперативне, процедуралне и функционалне перформансе, захтеве интероперабилности или карактеристике окружења;

(13) *услуге (services)* су или појединачне услуге у ваздушној пловидби или скуп услуга у ваздушној пловидби;

(14) *свеевропско пружање услуга у ваздушној пловидби (pan-European air navigation service)* су услуге у ваздушној пловидби које су планиране и основане за кориснике из већине, односно из свих држава чланица, а које се могу такође проширити изван ваздушног простора територије на коју се Уговор примењује;

(15) *пружалац услуга у ваздушној пловидби (air navigation service provider)* је свако јавно или приватно предузеће које пружа услуге у ваздушној пловидби за општи ваздушни саобраћај, укључујући и организацију која је поднела захтев за издавање сертификата за пружање оваквих услуга.

Члан 3.

Надлежна власт за сертификацију

1. За потребе ове уредбе, надлежна власт за сертификацију пружалаца услуга у ваздушној пловидби је:

(а) за организације које имају своје главно место пословања и евентуално регистровану канцеларију у држави чланица, национално надзорно тело које је именовала или основала та држава чланица;

(б) Агенција, за организације које пружају услуге у ваздушној пловидби у ваздушном простору територије на коју се Уговор примењује, а које имају своје главно место пословања и, евентуално регистровану канцеларију ван територије која подлеже одредбама Уговора;

(ц) Агенција, за организације које пружају свеевропске услуге у ваздушној пловидби у ваздушном простору територије на коју се Уговор примењује.

2. Надлежна власт за безбедносни надзор мора да буде власт дефинисана у складу са чланом 3. Спроведбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 1034/2011.

Члан 4.

Издавање сертификата

1. Да би стекле сертификат неопходан за пружање услуга у ваздушној пловидби, не доводећи у питање члан 7. став 5. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004, организације морају да испуне следеће захтеве:

(а) Опште захтеве за пружање услуга у ваздушној пловидби из Анекса I ове уредбе;

(б) Посебне захтеве из Анекса II – V ове уредбе, према врсти услуга које пружају.

2. Надлежна власт мора да провери усклађеност организације са заједничким захтевима из ове уредбе, пре него што му се изда сертификат.

3. Организација мора да се усклади са заједничким захтевима из ове уредбе, најкасније до стицања сертификата, према:

(а) члану 7. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004;

(б) члану 8б (2) и члану 22а (б) и (ц) Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008.

Члан 5.

Одступања

1. Одступајући од члана 4. став 1. ове уредбе, поједини пружаоци услуга у ваздушној пловидби могу да одлуче да не искористе могућност пружања прекограничних услуга и могу да се одрекну права на узајамно признавање унутар јединственог европског неба.

Они могу, у таквим околностима, да захтевају издавање сертификата који је ограничен на ваздушни простор унутар одговорности државе чланице из члана 7. став 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004.

2. Да би поднео овакав захтев наведен у ставу 1. овог члана, пружалац услуга у ваздушном саобраћају мора да пружа или да планира да пружа услуге само у погледу једне или више следећих категорија:

(а) услуге из ваздуха;

(б) општа авијација;

(ц) јавни авио-превоз ограничен на ваздухоплове чија је максимална маса на полетању мања од 10 тона или који имају мање од 20 путничких седишта;

(д) јавни авио-превоз чији је годишњи просечан збир полетања и слетања мањи од 10.000, израчунат на основу просека у последње три године, без обзира на максималну масу на полетању и број путничких седишта.

Да би поднео овакав захтев пружалац услуга у ваздушној пловидби који не пружа услуге у ваздушном саобраћају, мора да има бруто годишњи промет од 1.000.000 евра или мање, у односу на услуге које пружа или планира да пружа

Када из објективно практичних разлога, пружалац услуга у ваздушној пловидби не може да пружи доказе да испуњава квалификационе критеријуме, надлежна власт може да прихвати аналогне вредности или прогнозе у односу на горње границе одређене подст. 1. и 2. овог става.

Истовремено са подношењем овог захтева, пружалац услуга у ваздушној пловидби мора надлежној власти да поднесе и одговарајуће доказе о испуњавању квалификационих критеријума.

3. Надлежна власт може да одобри посебна одступања подносиоцима захтева који испуњавају квалификационе критеријуме из става 1. овог члана, сразмерно њиховом доприносу АТМ у ваздушном простору у надлежности државе чланице која је у питању.

Наведена одступања могу скључиво да се односе на захтеве наведене у Анексу I ове уредбе.

Међутим, одступања нису допуштена у погледу следећих захтева:

(а) техничка и оперативна компетентност и способност (тачка 1);

(б) управљање безбедношћу (тачка 3.1);

(ц) људски ресурси (тачка 5);

(д) отворено и прегледно (транспарентно) пружање услуга у ваздушној пловидби (тачка 8.1).

4. Поред одступања предвиђених ставом 3. овог члана, надлежна власт може да одобри одступање подносиоцу захтева који пружа услуге аеродромског информисања ваздухоплова у лету са не више од једног радног места на сваком аеродрому. Ово се чини сразмерно доприносу подносиоца захтева у АТМ у ваздушном простору у надлежности државе чланице.

Ова одступања могу да се примене само на следеће услове из тачке 3. Анекса II ове уредбе:

- (а) надлежност за управљање безбедношћу, спољашње услуге и набавке (тачка 3.1.2 (б) и (е));
  - (б) надзор безбедности (тачка 3.1.3 (а));
  - (ц) безбедносни захтеви за процену и умањење ризика у погледу промена (тачка 3.2).
5. Никаква одступања од захтева из Анекса III, IV и V ове уредбе нису допуштена.
6. У складу са Анексом II Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004, надлежна власт мора да:
- (а) одреди природу и обим одступања навођењем његовог правног основа у условима који се прилажу сертификату;
  - (б) временски ограничи важење сертификата, ако то сматра неопходним у сврху надзора;
  - (ц) прати да ли је пружалац услуга у ваздушној пловидби и даље овлашћен на одступања.

Члан 6.

Доказивање усклађености

1. Организације морају, на захтев надлежне власти, да пруже све потребне доказе којима доказују усклађеност са примењивим заједничким захтевима. Организације могу да у потпуности користе постојеће податке.

2. Сертификована организација мора да обавести надлежну власт о планираним променама у пружању услуга у ваздушној пловидби које могу да утичу на његову усклађеност са примењивим заједничким захтевима или условима који су приложени уз сертификат.

3. Ако сертификована организација није више усклађена с примењивим заједничким захтевима, односно, када је то примењиво, условима приложеним уз сертификат, надлежна власт мора, у року од месец дана од дана када је пронађена одређена неусклађеност, да захтева од организације да предузме корективне мере.

О овој одлуци се одмах обавештава наведена организација.

Надлежна власт мора да провери да ли су корективне мере предузете пре него што наведену организацију обавести о свом одобрењу.

Када надлежна власт сматра да корективне мере нису правилно предузете у договореном року, она предузима одговарајуће принудне мере према члану 7. став 7. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 и чл. 10, 22а(д), 25. и 68. Уредбе (ЕЗ) бр 216/2008, узимајући у обзир потребу да се обезбеди континуитет у пружању услуга у ваздушној пловидби.

Члан 7.

Олакшавање праћења усклађености

Организација су дужне да олакшају инспекцију и надзор који спроводи надлежна власт или квалификовано тело које делује у њено име, укључујући посете на лицу места и посете без претходне најаве.

Овлашћена лица морају да буду опуномоћена за вршење следећих радњи:

- (а) преглед одговарајуће евиденције, података, поступака и другог материјала који је значајан за пружање услуга у ваздушној пловидби;

- (б) сачињавање копија или извода из ових евиденција, података, поступака и других материјала;
- (ц) тражење усмених објашњења на лицу места;
- (д) улазак у одговарајуће службене просторије, на терене или превозна средства.

Када ове инспекције и надзор спроводи надлежна власт или квалификовано тело које делује у њено име, они се врше у држави чланици према прописима те државе чланице.

Члан 8.

Стална усклађеност

Надлежна власт мора, на основу доказа којима располаже, да надгледа на годишњем нивоу, сталну усклађености организације којој је издала сертификат.

Зато надлежна власт доноси и сваке године ажурира оквирни програм надзора који обухвата све пружаоце услуга којима је издала сертификат и који се заснива на процени ризика повезаних са различитим делатностима од којих се пружање услуга састоји. Пре доношења програма надлежна власт се саветује са предметним организацијама, као и са другим надлежним властима, када је то примерено.

У програму морају да буду наведени предвиђени временски рокови вршења инспекција на различитим локацијама.

Члан 9.

Безбедносни прописи за инжењере и техничко особље

У погледу услуга у ваздушном саобраћају и услуга комуникације, навигације и надзора, надлежна власт или било које друго тело које држава чланица именује да обавља ове послове, мора да:

- (а) донесе одговарајуће безбедносне прописе за инжењере и техничко особље које обавља оперативне послове повезане са безбедношћу;
- (б) обезбеди одговарајући и примерен надзор безбедности у вези са инжењерима и техничким особљем које оперативна организација одреди да обављају оперативне послове повезане са безбедношћу;
- (ц) на објективној основи и после прописаног испитивања предузме одговарајуће мере према оперативној организацији и/или њеном техничком или инжењерском особље које не испуњава одредбе из Анекса II, тачка 3.3. ове уредбе;
- (д) провери да ли постоје одговарајуће методе којима се обезбеђује да трећа лица којима су додељени оперативни послови повезани са безбедношћу испуњавају одредбе из Анекса II, тачка 3.3. ове уредбе.

Члан 10.

Поступак стручног прегледа

1. Комисија, у сарадњи с државама чланицама и Агенцијом, може да организује стручне прегледе националних надзорних тела, према ст. 2 - 6. овог члана.

2. Стручне прегледе спроводи група националних стручњака и, по потреби, посматрача из Агенције.

Група мора да се састоји од стручњака из најмање три различите државе чланице и Агенције.

Стручњаци не могу да учествују у стручним прегледима у држави чланици у којој су запослени.

Комисија установљава и одржава групу националних стручњака одређених од држава чланица, која обухвата све аспекте заједничких захтева који су наведени у члану 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004.

3. Најмање три месеца пре сваког стручног прегледа, Комисија обавештава државу чланицу и предметно национално надзорно тело о прегледу, датуму за који је преглед планиран и о идентитету стручњака који треба да у њему учествују.

Држава чланица чија је национално надзорно тело предмет прегледа мора да одобри групу стручњака пре него што она отпочне преглед.

4. Унутар периода од три месеца од прегледа, група за преглед саставља консензусом извештај који може да садржи одређене препоруке.

Комисија сазива састанак са стручњацима, Агенцијом и националним надзорним телом на коме се разматра извештај.

5. Комисија прослеђује извештај предметној држави чланици.

Држава чланица може, у року од три месеца од дана пријема извештаја, да изнесе своје примедбе.

Примедбе обухватају, по потреби, мере које је предузела или намерава да предузме држава чланица у одређеном року, као одговор на преглед.

Ако с предметном државом чланицом друкчије није договорено, извештај о прегледу и каснији поступци се не објављују.

6. Комисија, преко Одбора за јединствено небо, једном годишње обавештава државе чланице о главним налазима ових прегледа.

Члан 11.

Прелазне одредбе

1. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби који поседује сертификат издат у складу са Уредбом (ЕЗ) бр. 2096/2005, на дан ступања на снагу ове уредбе, сматраће се да поседује сертификат издат у складу са овом уредбом.

2. Подносиоци захтева за добијање сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби који су поднели пријаву пре датума ступања на снагу ове уредбе и на тај датум им сертификат још није издат, морају да докажу усклађеност са одредбама ове уредбе пре него што им се сертификат изда.

3. Ако организације, за које је Агенција надлежна власт према члану 3. ове уредбе, поднесу захтев за издавање сертификата националном надзорном телу државе чланице пре датума ступања на снагу ове уредбе, национално надзорно тело мора да оконча процес сертификације у сарадњи са Агенцијом и да након издавања сертификата досије пренесе Агенцији.

Члан 12.

Стављање ван снаге

Уредба (ЕЗ) бр. 2096/2005 се ставља ван снаге.

Члан 13.

Допуна Уредбе (ЕЗ) бр. 482/2008

Уредба (ЕЗ) бр. 482/2008 мења се како следи:

(1) У члану 4. став 5, позивање на „Уредбу (ЕЗ) бр. 2096/2005“ мења се позивањем на „Спроведбену уредбу Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011”.

(2) Члан 6. се брише.

(3) У Анексу I, у тач. 1. и 2, позивање на „Уредбу (ЕЗ) бр. 2096/2005” мења се позивањем на „Спроведбену уредбу Комисије (ЕУ) бр. 1035/2011”.

Члан 14.

Допуна Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010

Члан 25. Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010 брише се.

Члан 15.

Ступање на снагу

Ова уредба ступа на снагу двадесетог дана од дана објављивања у Службеном листу Европске уније.

Ова уредба је обавезујућа у целости и непосредно се примењује у свим државама чланицама.

АНЕКС I

Општи захтеви за пружање услуга у ваздушној пловидби

1. ТЕХНИЧКА И ОПЕРАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТ И СПОСОБНОСТ

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да буду у стању да услуге пружају на безбедан, делотворан и одржив начин, сагласно сваком разумном обиму опште потражње у одређеном ваздушном простору. У том циљу, они морају да одржавају одговарајуће техничке и оперативне капацитете и стручно знање.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА И УПРАВЉАЊЕ

2.1. Организациона структура

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби успостављају своју организацију и њоме управљају у складу са структуром која подржава безбедно, делотворно и стално пружање услуга у ваздушној пловидби.

Организационом структуром одређују се:

- (а) овлашћења, дужности и одговорности лица именованих на поједина радна места, посебно руководећег особља одговорног за функције повезане са безбедношћу, квалитетом, обезбеђивањем, финансијама и људским ресурсима;
- (б) односи и хијерархијска структура између различитих делова и процеса у организацији.

2.2. Управљање организацијом

2.2.1. Пословни план

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да сачине пословни план који обухвата период од најмање пет година. Пословни план :

- (а) одређује опште циљеве пружаоца услуга у ваздушној пловидби и стратегију за њихово постизање у складу са било којим општим, дугорочним планом пружаоца услуга у ваздушној пловидби са одговарајућим захтевима Уније битним за развој инфраструктуре развој инфраструктуре или друге технологије;
- (б) уколико је примењиво, садржи одговарајуће циљеве учинка на плану безбедности, капацитета, животне средине и трошковне ефикасности.

Информације наведене у тачкама (а) и (б) морају да буду у складу са шемом оствареног учинка на националном нивоу или нивоу функционалног блока ваздушног простора из члана 11. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004 и, када су у питању подаци о безбедности, у складу

са националним програмом безбедности како је наведено у Стандарду 2.27.1 Анекса 11 Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, амандман 47Б од 20. јула 2009. године, ако је примењиво.

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да сачине безбедносна и пословна образложења за велике инвестиционе пројекте укључујући, где је важно, процењени утицај на одговарајуће циљеве из тачке (б) и идентификацију инвестиција које произлазе из законских захтева у вези са спровођењем Програма за инстраживање *ATM* у оквиру Јединственог европског неба (*SESAR*).

2.2.2. *Годишњи план*

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби сачињавају годишњи план за наредну годину којим се ближе одређују обележја пословног плана и описују све његове промене.

Годишњи план обухвата следеће одредбе о нивоу и квалитету услуга, као што су очекивани ниво капацитета, безбедност, животна средина и трошкова ефикасност, које могу да буду примењиве:

- (а) податке о увођењу нове инфраструктуре или другим развојним пословима и изјаву о томе како они доприносе побољшању карактеристика пружаоца услуга у ваздушној пловидби, укључујући ниво и квалитет услуга;
- (б) показатеље оствареног учинка у складу са националним планом учинка или планом учинка за функционални блок ваздушног простора према члану 11. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004 помоћу којих може објективно да се процени ниво учинка и квалитет услуга;
- (ц) податке о мерама предвиђеним за умањење безбедносних ризика наведеним у плану безбедности пружаоца услуга у ваздушној пловидби, укључујући и безбедносне индикаторе за праћење безбедносних ризика и, по потреби, процену трошкова мера за умањење ризика;
- (д) очекивано краткорочно финансијско стање пружаоца услуга у ваздушној пловидби, као и све промене пословног плана или утицаје на њега.

2.2.3. *Део плана који се односи на учинак*

Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора, на захтев Комисије, да достави садржај дела пословног плана који се односи на учинак и годишњег плана, под условима утврђеним од стране надлежног органа и у складу са националним законом.

3. УПРАВЉАЊЕ БЕЗБЕДНОШЋУ И КВАЛИТЕТОМ

3.1. **Управљање безбедношћу**

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да управљају безбедношћу свих својих услуга. Стога они успостављају службене везе са свим интересним групама које могу непосредно да утичу на безбедност њихових услуга

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби израђују поступке за управљање безбедношћу код увођења нових функционалних система или промена у постојећим функционалним системима.

3.2. **Систем управљања квалитетом**

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да имају успостављен систем управљања квалитетом који обухвата све услуге у ваздушној пловидби које они пружају, у складу са следећим принципима.

Систем управљања квалитетом мора да:

- (а) одређује политику квалитета на такав начин да што боље задовољи потребе различитих корисника;
- (б) успоставља програм обезбеђивања квалитета који садржи поступке по којима се утврђује усклађеност свих делатности са примењивим захтевима, стандардима и поступцима;
- (ц) пружа доказе о функционисању система управљања квалитетом помоћу приручника и докумената за надгледање
- (д) именује представнике управе који прате примереност и поштовање поступака који обезбеђују безбедну и делотворну оперативну праксу;
- (е) спроводи прегледе система квалитета и, по потреби, предузима корективне мере.

Сертификат *EN ISO 9001* који је издала одговарајуће акредитована организација и који обухвата услуге у ваздушној пловидби предметног пружаоца услуга, важи као довољан доказ о усклађености. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да националном надзорном телу, на њен захтев, стави на увид документацију у вези са издавањем овог сертификата.

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби могу интегрисати безбедност, обезбеђивање и системе управљања квалитетом у свом систему управљања.

3.3. Оперативни приручници

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да обезбеде и да одржавају ажурним оперативне приручнике који се односе на пружање њихових услуга, за сврху коришћења и усмеравања рада оперативног особља.

Они морају да обезбеде да:

- (а) оперативни приручници садрже инструкције и информације које су оперативном особљу потребне за обављање његових дужности;
- (б) одређени делови оперативних приручника буду доступни особљу на кога се односе;
- (ц) оперативно особље одмах буде обавештено о изменама и допунама оперативних приручника у делу који се односе на његове дужности, као и о њиховом ступању на снагу.

4. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да успоставе систем управљања обезбеђивањем, којим се постиже:

- (а) обезбеђивање објеката, уређаја и особља ради спречавања незаконитог ометања у пружању услуга у ваздушној пловидби;
- (б) обезбеђивање оперативних података које прима, производи или користи на други начин, тако да приступ њима буде ограничен само на овлашћена лица.

Систем управљања обезбеђивањем мора да утврди:

- (а) поступке за процену и умањење ризика у односу на обезбеђивање, праћење и побољшање обезбеђивања, прегледе обезбеђивања и ширење нових опажања;
- (б) средства за откривање нарушавања обезбеђивања и за алармирање особља одговарајућим упозорењима;
- (ц) мере за отклањање последица нарушавања обезбеђивања, као и одређивање мера опоравка и поступака за умањење којима се спречава могућност поновног нарушавања.

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби осигуравају, по потреби, провере обезбеђивања свог особља и усклађују се са одговарајућим цивилним и војним органима да би осигурали обезбеђивање својих објеката, уређаја, особља и података. Систем управљања безбедношћу, квалитетом и обезбеђивањем могу да буду пројектовани и могу да дејствују као интегрисани део система управљања.

5. ЛЈУДСКИ РЕСУРСИ

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да запосле одговарајуће квалификовано особље, да би осигурали стално пружање својих услуга на безбедан, делотворан и одржив начин. У овом контексту они успостављају политику запошљавања и обучавања особља.

6. ФИНАНСИЈСКА СТАБИЛНОСТ

6.1. Економска и финансијска способност

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да буду у стању да испуне своје финансијске обавезе, као што су фиксни и варијабилни трошкови пословања или трошкови капиталних улагања. Они морају да користе одговарајући систем трошковног рачуноводства. Они морају да докажу своју способност путем годишњег плана из тачке 2.2.2. овог анекса, биланса стања и обрачуна који се од њих траже с обзиром на њихов правни статус.

6.2. Ревизија финансијског пословања

Сагласно члану 12. став 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 пружалац услуга у ваздушној пловидби мора да пружи доказе о редовној ревизији његовог финансијског пословања од стране независног ревизора.

7. ОДГОВОРНОСТ И ОСИГУРАЊЕ

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да имају аранжман за покриће њихових одговорности које произлазе из важећих прописа.

Метод који се користи за ово покриће примерен је предметним могућим губицима и штетама, при чему се води рачуна о правном статусу организације и нивоу расположивог покрића комерцијалног осигурања.

Пружалац услуга у ваздушној пловидби који користи услуге другог пружаоца услуга у ваздушној пловидби обезбеђује да уговорима буде уређена подела одговорности између њих.

8. КВАЛИТЕТ УСЛУГА

8.1. Отворено и прегледно (транспарентно) пружање услуга ваздушној пловидби

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби пружају услуге у ваздушној пловидби на отворен и прегледан (транспарентан) начин. Они морају да објаве услове под којима се приступа њиховим услугама и успоставе формалан поступак редовног саветовања са корисницима услуга у ваздушној пловидби, појединачно или групно, најмање једном годишње.

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби не смеју да дискриминишу корисника или категорије корисника на основу држављанства или идентитета, према важећим прописима Уније.

8.2. Планови за случај посебних околности

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају, за све услуге у ваздушној пловидби које пружају, да донесу планове мера за случај посебних околности или догађаја који доводе до значајног погоршања или прекида њихових операција.

9. ЗАХТЕВИ У ВЕЗИ СА ИЗВЕШТАВАЊЕМ

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају надлежној власти да подносе годишњи извештај о својим активностима.

Годишњи извештај мора да обухвати финансијске резултате, при чему се не дира у примену члана 12. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004, као и податке о пословним учинцима, друге значајне активности и развој, посебно у области безбедности.

Годишњи извештај најмање мора да укључи:

- (а) генерисану процену степена учинка пружених услуга у ваздушној пловидби;
- (б) учинак пружаоца услуга у ваздушној пловидби упоређен с циљевима учинка утврђеним у пословном плану из тачке 2.2.1. овог анекса, којим се стварни учинак усаглашава са годишњим планом путем коришћења показатеља учинка који су утврђени у годишњем плану;
- (ц) пружање објашњења за разлике у циљевима и идентификацију мера за превазилажење пропуста током референтног периода из члана 11. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004;
- (д) развој у пословању и инфраструктури;
- (е) финансијске резултате који се не објављују посебно у складу са чланом 12. став 1. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004;
- (ф) податке о поступку формалног саветовања с корисницима услуга;
- (г) податке о политици људских ресурса.

Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају да садржај годишњег извештаја учине доступним Комисији и, по захтеву, Агенцији, као и јавности, под условима које одреди надлежна власт у складу са националним прописима.

АНЕКС II

Посебни захтеви за пружање услуга у ваздушном саобраћају

1. СВОЈИНА

Пружаоци услуга у ваздушном саобраћају морају надлежној власти из члана 7. став 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 јасно да наведу:

- (а) правни статус, структуру својине и све аранжмане који значајно утичу на контролу (управљање) њиховом имовином;
- (б) све везе са организацијама које не учествују у пружању услуга у ваздушној пловидби, укључујући комерцијалне делатности у које су они укључени, непосредно или преко повезаних предузећа и које учествују с више од 1% у њиховом очекиваном приходу. Потом, они обавештава о свакој промени појединачног удела који представља 10% или више у њиховом укупном капиталу.

Пружаоци услуга у ваздушном саобраћају морају да предузму све мере потребне за спречавање сваког сукоба интереса који може да угрози непристрано и објективно пружање њихових услуга.

2. ОТВОРЕНО И ТРАНСПАРЕНТНО ПРУЖАЊЕ УСЛУГА

Поред тачке 8.1. Анекса I ове уредбе и, кад држава чланица одлучи да организује пружање посебних услуга у ваздушном саобраћају у конкурентном окружењу, држава чланица може да предузме све потребне мере како би обезбедила да пружаоци ових посебних услуга у ваздушном саобраћају не предузму ниједну активност која би имала за циљ или за последицу спречавање, ограничавање или нарушавање конкуренције, нити активност која би прерасла у злоупотребу доминантног положаја, сагласно примењивим националним прописима и прописима Уније.

3. БЕЗБЕДНОСТ УСЛУГА

3.1. Систем управљања безбедношћу (SMS)

3.1.1. Општи безбедносни захтеви

Пружаоци услуга у ваздушном саобраћају имају, као саставни део управљања услугама, систем управљања безбедношћу (SMS) који:

- (а) обезбеђује формализован, јасан и проактиван приступ систематичном управљању безбедношћу при испуњавању безбедносних одговорности унутар пружања његових услуга; делује на све његове услуге и подржавајуће аранжмане под његовом управљачком контролом; укључује, као основу, изјаву о безбедносној политици којом се одређује основни приступ организације у циљу управљања безбедношћу (*safety management*);
- (б) обезбеђује да свако ко је повезан са безбедносним аспектима пружања услуга у ваздушном саобраћају индивидуално одговара за безбедност сопствених активности, да су руководиоци одговорни за безбедносне учинке својих сектора или одељења и да највише руководство пружаоца услуга сноси целокупну одговорност за безбедност (*safety responsibility*);
- (ц) обезбеђује да се постизање задовољавајуће безбедности у пружању услуга у ваздушном саобраћају одреди као највиши приоритет (*safety priority*);
- (д) обезбеђује да главни безбедносни циљ пружања услуга у ваздушном саобраћају буде смањење доприноса ових услуга ризику од ваздухопловног удеса, колико је то у пракси могуће (*safety objective*).

3.1.2. Захтеви за постизање безбедности

У оквиру деловања SMS, пружаоци услуга у ваздушном саобраћају дужни су да:

- (а) обезбеђује да особље буде одговарајуће обучено и компетентно за послове које обавља, да има потребну дозволу ако се она захтева и да испуњава примењиве захтеве у односу на здравствену способност (*competency*);
- (б) обезбеђује да функција управљања безбедношћу буде одређена као одговорност организације да се развија и одржава систем управљања безбедношћу; обезбеђује да ова тачка одговорности буде независна од линије руковођења и непосредно одговорна највишем руководећем нивоу организације. Ипак, у мањим организацијама у којима комбинација одговорности може да спречи довољну независност у вези с тиме, аранжмани за безбедносне гаранције допуњавају се додатним независним средствима; и обезбеђује да највише руководство

организације пружаоца услуга буде активно укључено у обезбеђивање управљања безбедношћу (*safety management responsibility*);

(ц) обезбеђује да се, кад је то у пракси могуће, изведу и одржавају квантитативни нивои безбедности за све функционалне системе (*quantitative safety levels*);

(д) обезбеђује да се SMS систематично документује на начин који успоставља јасну везу са безбедносном политиком организације (*SMS documentation*);

(е) обезбеђује одговарајуће оправдање безбедности спољашњих услуга и набавки, уз уважавање њиховог значаја по безбедност пружања услуга (*external services and supplies*);

(ф) обезбеђује да се процењивање и умањење ризика спроведе на одговарајућем нивоу, како би се обезбедило да се свим аспектима пружања ATM услуга посветила дужна пажња (*risk assessment and mitigation*). На промене у ATM функционалном систему примењују се одредбе тачке 3.2. овог анекса;

(г) обезбеђује да се оперативни и технички догађаји повезани са ATM који значајно могу да утичу на безбедност, одмах истраже и да се предузму потребне корективне мере (*safety occurrences*). Он такође доказује да је применио захтеве за извештавањем и процењивањем догађаја у вези са безбедношћу, према примењивим националним прописима и прописима Уније.

3.1.3. *Захтеви за безбедносне гаранције*

Унутар деловања SMS, пружаоци услуга у ваздушном саобраћају морају да обезбеде:

- (а) да се рутински спроводи надзор безбедности, како би се препоручила побољшања ако су потребна, руководиоцима обезбедило да активности унутар њихових области теку што безбедније и потврдила усклађеност са релевантним деловима SMS (*safety surveys*);
- (б) методе за откривање промена у функционалним системима или делатностима које указују на то да се неки елементи приближавају тачки у којој више не испуњавају прихватљиве стандарде безбедности и да се предузму корективне мере (*safety monitoring*);
- (ц) да се евиденције о безбедности чувају све време деловања SMS, као основа за безбедносне гаранције свих који су повезани са пружаним услугама, одговорни за њих или од њих зависни, као и националном надзорном телу (*safety records*).

3.1.4. *Захтеви за подстицање безбедности*

Унутар деловања SMS, пружаоци услуга ваздушног саобраћаја морају да:

- (а) сво особље буде свесно потенцијалних опасности по безбедност повезаних с њиховим дужностима (*safety awareness*);
- (б) се нова сазнања стечена истраживањем догађаја или другим активностима значајним по безбедност преносе унутар организације на руководећем и оперативном нивоу (*lesson dissemination*);
- (ц) се сво особље подстиче да предлаже решења за откривене опасности, а да се промене уводе како би се побољшала безбедност тамо где се за тим покаже потреба (*safety improvement*).

3.2. **Безбедносни захтеви за процену и умањење ризика у погледу промена (*Risk assessment and Mitigation*)**

3.2.1. *Одељак 1*

Унутар деловања SMS, пружаоци услуга у ваздушном саобраћају обезбеђују да се откривање опасности и процена и умањење ризика систематично примењују код свих

промена у оним деловима функционалног система *АТМ* и потпорним аранжманима који су под њиховом управљачком контролом, на начин којим може да сагледа:

- (а) цео оперативни век саставних елемената *АТМ* функционалног система који се разматра, од почетног планирања и дефинисања, до пуштања у оперативни рад, одржавања и повлачења из оперативног рада;
- (б) саставне елементе *АТМ* функционалног система у ваздуху, на земљи и, ако је то примерено, у простору, путем сарадње са одговорним странкама;
- (ц) опрему, поступке и људске ресурсе *АТМ* функционалног система, међусобне утицаје ових елемената и међусобне утицаје између саставних елемената који се разматрају и осталих делова *АТМ* функционалног система.

3.2.2. Одељак 2

Поступци откривања опасности, процењивања и ублажавања ризика морају да укључе:

- (а) одређивање обима, граница и међусобних веза саставног елемента који се разматра, утврђивање функција које он треба да испуњава и оперативног окружења у коме он треба да ради;
- (б) утврђивање безбедносних циљева који се постављају пред саставни елемент, што обухвата:
  - (i) откривање вероватних опасности повезаних са *АТМ* и услова за отказ, заједно са њиховим комбинованим дејствима,
  - (ii) процену последица које они имају по безбедност ваздухоплова и процену озбиљности ових последица, уз примену шеме класификације озбиљности дате у одељку 4,
  - (iii) одређивање њихове прихватљивости у смислу максималне вероватноће за појаву опасности, која се изводи из озбиљности и максималне вероватноће последица опасности, на начин који је одређен у одељку 4;
- (ц) израду, по потреби, стратегије ублажавања ризика која:
  - (i) одређује врсте одбране које се примењују ради заштите од опасности које стварају ризике,
  - (ii) укључује, по потреби, развијање безбедносних захтева који се односе на саставни елемент који се разматра, на друге делове *АТМ* функционалног система или на оперативно окружење,
  - (iii) обезбеђује изводљивост и делотворност;
- (д) проверавање да ли су остварени сви утврђени безбедносни циљеви и безбедносни захтеви:
  - (i) пре примене промене,
  - (ii) током сваке прелазне фазе пре пуштања у оперативни рад,
  - (iii) током целог оперативног века,
  - (iv) током сваке прелазне фазе, до повлачења из оперативног рада.

3.2.3. Одељак 3

Резултати, образложења и докази у вези са спроведеним поступцима процењивања и ублажавања ризика, укључујући откривање опасности, прикупљају се и документују на начин који обезбеђује да су:

- (а) утврђени сви аргументи којима се доказује да саставни елемент који се разматра, као и цео *АТМ* функционални систем, јесте и да ће остати прихватљиво безбедни путем испуњавања утврђених безбедносних циљева и безбедносних захтева. Ово, по потреби, укључује спецификације свих техника предвиђања, праћења или надзора;
- (б) сви безбедносни захтеви повезани са применом неке промене који се могу пратити до предвиђених операција/функција.

3.2.4. Одељак 4

Откривање опасности и процена озбиљности

Спроводи се систематично откривање опасности. Озбиљност последица опасности у предметном оперативном окружењу одређује се применом шеме класификације која је приказана у следећој табели, при чему се класе озбиљности заснивају на неком посебном аргументу који показује највероватније последице опасности унутар најгорег могућег исхода.

Класе озбиљности	Последица по операције
1 (Најозбиљнија)	Удес дефинисан у складу са чланом 2. Уредбе (ЕУ) бр. 996/2010 Европског парламента и Савета
2	Озбиљна незгода дефинисана у складу са чланом 2. Уредбе (ЕУ) бр. 996/2010
3	Већа незгода повезана са операцијама неког ваздухоплова, у коме је безбедност ваздухоплова угрожена, која је скоро довела до судара између ваздухоплова, са земљом или препрекама
4	Значајна незгода која укључује околности које указују да је могло да дође до удеса, озбиљне незгоде или веће незгоде, да ризик није решен у оквиру безбедносних маргина или да се у близини нашао неки други ваздухоплов
5 (Најмање озбиљна)	Без непосредних последица по безбедност

Да би се утврдила последица опасности по операције и одредила озбиљност последице, систематичан приступ/поступак обухвата последице опасности на различите елементе *АТМ* функционалног система, као што су посада ваздухоплова, контролори летења, функционалне способности ваздухоплова, функционалне способности земаљског дела *АТМ* система и способност пружања безбедних услуга у ваздушном саобраћају

Шема класификације ризика

Безбедносни циљеви базирани на ризику одређују се с обзиром на максималну вероватноћу појаве опасности која се изводи, како из озбиљности последица опасности, тако и из максималне вероватноће последица опасности.

Као неопходна допуна којом се доказује да су квантитативни циљеви испуњени, примењују се додатни начини управљања безбедношћу тако да се омогући додатна безбедност *АТМ* система, када је то објективно могуће.

3.3. Безбедносни захтеви за инжењере и техничко особље које обавља оперативне послове повезане с безбедношћу

Пружаоци услуга у ваздушном саобраћају морају да обезбеде да инжењери и техничко особље, укључујући и особље оперативних организација као подуговарача, које користи и одржава *АТМ* опрему одобрену за оперативно коришћење, имају и одржавају потребно знање и разумевање у вези са услугама које подржавају, о стварним и

могућим последицама њиховог рада на безбедност ових услуга и о одговарајућим радним ограничењима која се примењују.

У погледу особља које обавља послове повезане с безбедношћу, као и особља оперативних организација као подуговарача, пружаоци услуга у ваздушном саобраћају морају да документује одговарајућу компетентност особља; да имају систем распоређивања на рад којим се обезбеђује довољан капацитет и сталност услуга; да имају систем и политику квалификација особља, политику обучавања особља, планове обуке и евиденције, као и организовано надзирање неквалификованог особља. Они морају да имају установљене поступке у случају кад је телесно или душевно стање особља под сумњом.

Пружаоци услуга у ваздушном саобраћају морају да воде регистар података о броју, статусу и размештају особља укљученог у послове повезане с безбедношћу. У овом регистру се:

- (а) одређују лица која су одговорна за испуњавање функција повезаних с безбедношћу (одговорни руководиоци);
- (б) уписују релевантне квалификације техничког и оперативног особља у односу на захтевану спретност и захтеве поводом компетенција;
- (ц) одређују места и дужности додељене техничком и оперативном особљу, укључујући методологију распоређивања на рад.

4. МЕТОДЕ РАДА И ОПЕРАТИВНИ ПОСТУПЦИ

Пружаоци услуга у ваздушном саобраћају морају да буду у стању да докажу да су њихове методе рада и оперативни поступци усклађени са стандардима из следећих анекса Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, док су они релевантни за пружање услуга у ваздушном саобраћају у предметном ваздушном простору:

- (а) Анекса 2 о правилима летења, 10. издање из јула 2005 године, укључујући све измене и допуне до броја 42;
- (б) Анекса 10 о ваздухопловним телекомуникацијама, Свеска II о комуникацијским поступцима, укључујући поступке за услуге у ваздушној пловидби (*PANS* статус), шесто издање из октобра 2001. године, укључујући све измене и допуне до броја 85;
- (ц) Анекса 11 о услугама у ваздушном саобраћају, 13. издање из јула 2001. године, укључујући све измене и допуне до броја 47-Б.

АНЕКС III

Посебни захтеви за пружање ваздухопловних метеоролошких услуга

1. ТЕХНИЧКА И ОПЕРАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТ И СПОСОБНОСТ

Пружаоци ваздухопловних метеоролошких услуга морају да обезбеде да метеоролошке информације, потребне за испуњавање њихових функција и у облику који је прикладан за кориснике, буду доступне:

- (а) оператерима ваздухоплова и члановима летачке посаде, ради планирања пре лета и током лета;
- (б) пружаоцима услуга у ваздушном саобраћају и услуга ваздухопловног информисања;
- (ц) јединицама служби трагања и спасавања;

(д) аеродромима.

Пружаоци ваздухопловних метеоролошких услуга морају да потврђују ниво достигнуте тачности информација које се прослеђују за летачке операције, укључујући и извор ових информација, при чему обезбеђују благовремено прослеђивање ових информација и њихово ажурирање према захтевима.

2. МЕТОДЕ РАДА И ОПЕРАТИВНИ ПОСТУПЦИ

Пружаоци ваздухопловних метеоролошких услуга морају да буду у стању да докажу да су њихове методе рада и оперативни поступци усклађени са стандардима из следећих анекса Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, док су они релевантни за пружање ваздухопловних метеоролошких услуга у предметном ваздушном простору:

- (а) Анекса 3 о ваздухопловним метеоролошким услугама за међународну ваздушну пловидбу, 17. издање из јула 2010. године, укључујући све измене и допуне до броја 75;
- (б) Анекса 11 о услугама у ваздушном саобраћају, 13. издање из јула 2001. године, укључујући све измене и допуне до броја 47-Б;
- (ц) Анекса 14 о аеродромима у следећим верзијама:
  - (i) Свеска I о пројектовању и раду аеродрома, 5. издање из јула 2009. године, укључујући све измене и допуне до броја 10-Б;
  - (ii) Свеска II о хелидромима, 3. издање из јула 2009, укључујући све измене и допуне до броја 4.

АНЕКС IV

Посебни захтеви за пружање услуга ваздухопловног информисања

1. ТЕХНИЧКА И ОПЕРАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТ И СПОСОБНОСТ

Пружаоци услуга ваздухопловног информисања морају да обезбеде да информације и подаци буду доступни за операције у облику који је прикладан за:

- (а) особље задужено за обављање лета, укључујући летачку посаду, планирање лета, системе управљања летовима и уређаје за симулирање лета;
- (б) пружаоце услуга у ваздушном саобраћају који су одговорни за информисање ваздухоплова у лету, аеродромско информисање ваздухоплова у лету и предполетно информисање.

Пре прослеђивања информација, пружаоци услуга ваздухопловног информисања обезбеђују њихов интегритет и потврђују ниво тачности информација које прослеђују за операције, укључујући и извор ових информација.

2. МЕТОДЕ РАДА И ОПЕРАТИВНИ ПОСТУПЦИ

Пружаоци услуга ваздухопловног информисања морају да буду у стању да докажу да су њихове методе рада и оперативни поступци усклађени са:

- (а) Уредбом Комисије (ЕУ) бр. 73/2010;

(б) следећим анексима Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству, док су они релевантни за пружање услуга ваздухопловног информисања у предметном ваздушном простору:

(i) Анекса 3 о ваздухопловним метеоролошким услугама за међународну ваздушну пловидбу, 17. издање из јула 2010. године, укључујући све измене и допуне до броја 75;

(ii) Анекса 4 о ваздухопловним картама, 11. издање од јула 2009. године, укључујући све измене и допуне до броја 56;

(iii) не доводећи у питање Уредбу (ЕУ) бр 73/2010, Анекса 15 о услугама ваздухопловног информисања, 13. издање из јула 2010, укључујући све измене и допуне до броја 36.

АНЕКС V

Посебни захтеви за пружање услуга комуникације, навигације и надзора

1. ТЕХНИЧКА И ОПЕРАТИВНА КОМПЕТЕНТНОСТ И СПОСОБНОСТ

Пружаоци услуга комуникације, навигације и надзора морају да обезбеде доступност, сталност, тачност и интегритет својих услуга. Пружаоци услуга комуникације, навигације и надзора морају да потврде ниво квалитета услуга које пружају и да докажу да редовно одржавају своју опрему и, по потреби, да је калибришу.

2. БЕЗБЕДНОСТ УСЛУГА

Пружаоци услуга комуникације, навигације и надзора морају да испуњавају захтеве садржане у тачки 3. Анекса II, о безбедности услуга.

3. МЕТОДЕ РАДА И ОПЕРАТИВНИ ПОСТУПЦИ

Пружаоци услуга ваздухопловног информисања морају да буду у стању да докажу су његове методе рада и оперативни поступци усклађени са стандардима из Анекса 10 о ваздухопловним телекомуникацијама Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству у следећим верзијама, док су они релевантни за пружање услуга комуникације, навигације и надзора у предметном ваздушном простору:

(а) Свеска I о помоћним средствима за радио навигацију, шесто издање из јула 2006. године, укључујући све измене и допуне до броја 85;

(б) Свеска II о комуникацијским поступцима, укључујући поступке за услуге у ваздушној пловидби (PANS статус), шесто издање из октобра 2001. године, укључујући све измене и допуне до броја 85;

(ц) Свеска III о комуникационим системима, друго издање из јула 2007. године, укључујући све измене и допуне до броја 85;

(д) Свеска IV о надзорном радару и системима за спречавање судара, четврто издање из јула 2007. године, укључујући све измене и допуне до броја 85;

(е) Свеска V о коришћењу спектра радио-фреквенција намењених ваздухопловству, друго издање из јула 2001. године, укључујући све измене и допуне до броја 85.

**Сprovedбена уредба Комисије (ЕУ) бр. 1034/2011 од 17. октобра 2011.о
безбедносног надзора у управљању ваздушним саобраћајем и услугама у
ваздушној пловидби, којом се мења и допуњава Уредба (ЕУ) бр. 691/2010**

Члан 1.

Предмет и обим

1. Овом уредбом успостављају се захтеви који се примењују на вршење функције безбедносног надзора од стране надлежних власти у вези пружања услуга у ваздушној пловидби, управљања протоком саобраћаја (*ATFM*), управљања ваздушним простором (*ASM*) за потребе општег ваздушног саобраћаја и других мрежних функција.
2. Ова уредба примењује се на поступање надлежних власти и квалификованих тела која делују у њихово име по питању безбедносног надзора над услугама у ваздушној пловидби, *ATFM* и *ASM* и другим мрежним функцијама.

Члан 2.

Дефиниције

За потребе ове уредбе, примењују се дефиниције из члана 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004 и члана 3. Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008 . Међутим, дефиниција појма „сертификат” из члана 2. тачка 15. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004 (члан 2. тачка (28) Прилога 1. правилника којим се уређују услови и начин издавања и важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби) се не примењује.

Следеће дефиниције се такође примењују:

- (1) *корективна мера (corrective action)* је мера којом се отклања узрок утврђене неусклађености;
- (2) *функционални систем (functional system)* је комбинација система, поступака и људских ресурса организованих тако да испуњавају неку функцију у контексту *АТМ*;
- (3) *руководилац мрежом (Network Manager)* је непристрасно компетентно тело коме је на основу члана 6. ст. 2. или 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 551/2004 поверено обављање дужности наведених у том члану и овом правилнику;
- (4) *мрежне функције (network functions)* су специфичне функције наведене у члану 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 551/2004;
- (5) *организација (organization)* је или пружалац услуга у ваздушној пловидби или субјект који омогућава *АТФМ* или *АСМ*, односно друге мрежне функције;
- (6) *процес (process)* је скуп међусобно повезаних или међусобно делујућих активности који претвара улазне елементе у излазне;
- (7) *безбедносни аргумент (safety argument)* је приказивање и доказивање да предложена промена у функционалном систему може да се изведе унутар циљева или стандарда утврђених постојећим регулаторним оквиром у складу са безбедносним регулаторним захтевима;
- (8) *безбедносна наредба (safety directive)* је документ који издаје или усваја надлежна власт и којим се налаже спровођење мера за поновно успостављање безбедности функционалног система ако се покаже да би у супротном била угрожена безбедност у ваздухопловству;
- (9) *безбедносни циљ (safety objective)* је квалитативан или квантитативан исказ који одређује максималну учесталост или вероватноћу појављивања неке опасности;
- (10) *безбедносна регулаторна провера (safety regulatory audit)* је систематична и независна провера коју спроводи надлежна власт или која се спроводи у њено име, да

би се утврдило да ли су целокупни аранжмани повезани с безбедношћу или њихови делови који су у вези са процесима и њиховим резултатима, производи или услуге усклађени са захтеваним аранжманима повезаним с безбедношћу, да ли се они делотворно примењују и да ли су погодни за постизање очекиваних резултата;

(11) *безбедносни регулаторни захтеви (safety regulatory requirements)* су захтеви које одређују прописи Уније или национални прописи за пружање услуга у ваздушној пловидби или функције *ATFM* и *ASM* или других мрежних функција и који се односе на техничку и оперативну компетентност и примереност за пружање наведених услуга и испуњавање наведених функција, на њихово управљање безбедношћу, као и на системе, њихове саставне елементе и припадајуће поступке;

(12) *безбедносни захтев (safety requirement)* је средство за умањење ризика, одређено стратегијом умањења ризика, којим се остварује неки одређени безбедносни циљ, укључујући организационе, оперативне, процедуралне и функционалне перформансе, захтеве интероперабилности или карактеристике окружења;

(13) *верификација (verification)* је потврђивање, путем предочавања објективних доказа, да су детаљно наведени захтеви испуњени;

(14) *свеевропски ATM/ANS (pan-European ATM/ANS)* је активност која је планирана и основана за кориснике из већине, односно из свих држава чланица, а која се може такође проширити изван ваздушног простора територије на коју се Уговор примењује.

Члан 3.

Надлежне надзорне власти

За потребе ове уредбе и не прејудуцирајући међусобно признавање сертификата пружалаца услуга у ваздушној пловидби у складу са чланом 7. став 8. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 и чланом 11. Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008, надлежне надзорне власти су:

- (а) за организације које имају своје главно место пословања и евентуално регистровану канцеларију у држави чланица, а пружају услуге у ваздушној пловидби на територији те државе чланице, национално надзорно тело које је именовала или основала та држава чланица;
- (б) надлежне власти које су именоване или основане на основу споразума закључених између држава чланица, у складу са чланом 2. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004, када су у питању организације које на основу тих споразума имају на другачији начин расподељене обавезе и одговорности за безбедносни надзор од обавеза и одговорности прописаних тачком (а). Ови споразуми морају да буду у складу са захтевима члана 2. тач. (3) - (6) Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004;
- (ц) Европска агенција за безбедност ваздушног саобраћаја (у даљем тексту: Агенција) за организације које пружају *ATM* услуге, односно услуге у ваздушној пловидби у ваздушном простору територије на коју се Уговор примењује, а које имају своје главно место пословања и, евентуално, регистровану канцеларију ван територије која подлеже одредбама Уговора;
- (д) Агенција, за организације које пружају свеевропски *ATM/ANS*, као и све друге мрежне функције у ваздушном простору територије на коју се Уговор примењује.

Члан 4.

Функција безбедносног надзора

1. Надлежне власти спроводе безбедносни надзор као део њиховог општег надзора над захтевима који се примењују на услуге у ваздушној пловидби, као и на *ATFM*, *ASM* и на друге мрежне функције, да би пратиле безбедност обављања ових делатности и верификовале да ли су испуњени примењиви безбедносни регулаторни захтеви и њихови извршни аранжмани.

2. При закључењу споразума о надзору организације које делују у функционалним блоковима ваздушног простора који обухватају ваздушне просторе под одговорношћу више од једне државе чланице, односно када је у питању прекогранично пружање услуга, предметне државе чланице утврђују и додељују одговорност за безбедносни надзор на начин који обезбеђује да:

- (а) постоје посебна места одговорности за примену сваке одредбе ове уредбе;
- (б) државе чланице имају преглед механизма безбедносног надзора и њихових резултата;
- (ц) између надзорних власти и власти које врше сертификацију постоји размена важних информација

Државе чланице морају редовно да преиспитују споразум и његову примену, посебно у светлу успешности остваривања безбедности.

3. При закључењу споразума о надзору организација које делују у функционалним блоковима ваздушног простора, односно у прекограничним активностима, при чему је Агенција надлежна власт најмање једној од организација у складу са чланом 3(б), ове уредбе, државе чланице које су у питању морају да координирају са Агенцијом како би се загарантовало испуњавање обавеза из става 2. тач. (а), (б) и (ц) овог члана.

Члан 5.

Праћење битних карактеристика безбедности

1. Надлежне власти морају редовно да прате и процењују постигнути ниво безбедности, да би утврдиле да ли је он усклађен са безбедносним регулаторним захтевима који се примењују у блоковима ваздушног простора под њиховом одговорношћу.

2. Надлежне власти користе резултате праћења безбедности да би, пре свега, одредиле области којима се даје првенство у верификацији усклађености са безбедносним регулаторним захтевима.

Члан 6.

Верификација усклађености са безбедносним регулаторним захтевима

1. Надлежне власти морају да успоставе поступак за верификацију:

- (а) усклађености с примењивим безбедносним регулаторним захтевима пре издавања или продужења важења сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби, укључујући услове повезане с безбедношћу који се прилажу сертификату;
- (б) усклађености са сваком обавезом повезаном с безбедношћу која је садржана у акту о именовању издатом према члану 8. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004;
- (ц) сталне усклађености (*ongoing compliance*) организације с примењивим безбедносним регулаторним захтевима;
- (д) примене безбедносних циљева, безбедносних захтева и осталих услова повезаних с безбедношћу који су утврђени у:
  - (i) изјавама о верификацији система, укључујући сваку релевантну изјаву о усклађености и примерености за коришћење саставних елемената система, издатим у складу с Уредбом (ЕЗ) бр. 552/2004,
  - (ii) поступцима процене и ублажавања ризика који се захтевају безбедносним регулаторним захтевима примењивим на услуге у ваздушној пловидби, *ATFM*, *ASM* и руководиоца мрежом;
- (е) примене безбедносних наредби.

2. Поступак из става 1. овог члана мора да:

- (а) се заснива на документованим поступцима;

- (б) подржава документација чија је посебна намена да особљу за безбедносни надзор пружи смернице (*guidance*) за испуњавање његових функција;
- (ц) обезбеђује предметној организацији приказ резултата активности безбедносног надзора;
- (д) се заснива се на безбедносним регулаторним проверама и прегледима који се спроводе према чл. 7, 9 и 10. ове уредбе;
- (е) пружа надлежној власти доказе потребне за подршку даљим мерама, укључујући мере из члана 9. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, члана 7. став 7. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 и чл. 10, 25. и 68. Уредбе (ЕЗ) бр.216/2008, у случају кад безбедносни регулаторни захтеви нису испуњени.

Члан 7.

Безбедносне регулаторне провере

1. Надлежне власти и квалификована тела којима оне то повере, спроводе безбедносне регулаторне провере.
2. Безбедносне регулаторне провере из става 1. овог члана:
  - (а) пружају надлежним властима доказе о усклађености са примењивим безбедносним регулаторним захтевима и извршним аранжманима, путем процењивања потребе за побољшањем или корективним мерама;
  - (б) независне су од интерних провера које спроводи предметна организација као део свог система управљања безбедношћу или квалитетом;
  - (ц) спроводе проверивачи (одитори) који су квалификовани сагласно захтевима из члана 12. ове уредбе;
  - (д) односе се на потпуну примену извршних аранжмана или њихових делова, као и на процесе, производе или услуге;
  - (е) утврђују да ли су:
    - (i) извршни аранжмани усклађени са безбедносним регулаторним захтевима,
    - (ii) предузете мере усклађене са извршним аранжманима,
    - (iii) резултати ових мера усклађени са очекиваним резултатима извршних аранжмана;
  - (ф) имају за последицу отклањање било које утврђене неусклађености у складу са чланом 8. ове уредбе;
3. У оквиру програма инспекције предвиђеног у члану 8. Уредбе (ЕУ) бр. 1035/2011, надлежне власти успостављају и најмање једном годишње ажурирају програм безбедносних регулаторних провера како би:
  - (а) обухватиле све области са потенцијалним значајем по безбедност, усредсређујући се на оне у којима су утврђени проблеми;
  - (б) обухватиле све организације и услуге које су под надзором надлежних власти;
  - (ц) обезбедиле да провере буду сразмерне нивоу ризика који произлази из делатности организације;
  - (д) обезбедиле довољан број провера током периода од две године, да би се проверила усклађености свих ових организација са примењивим безбедносним регулаторним захтевима у свим релевантним областима функционалног система;
  - (е) обезбедиле даље праћење предузетих корективних мера.
4. Надлежне власти могу да промене обим претходно планираних провера и, по потреби, да укључе додатне провере.
5. Надлежне власти морају да одлуче који аранжмани, елементи, услуге, производи, физичке локације и делатности подлежу провери у одређеном временском року.

6. Налази провере и утврђене неусаглашености морају да се документују. Свака неусаглашеност мора да се поткрепи доказима и да се определи на основу примењивих безбедносних регулаторних захтева и њихових извршних аранжмана на којима се провера заснивала.

7. Сачињава се извештај о провери у коме се детаљно описују неусклађености.

Члан 8.

Корективне мере

1. Надлежне власти достављају налазе провере организацији која је била предмет провере и истовремено захтевају корективне мере ради отклањања утврђених неусклађености, не дирајући у било коју додатну меру коју захтевају примењиви безбедносни регулаторни захтеви.

2. Организација која је била предмет провере одређује корективне мере потребне ради отклањања неусклађености и одређује рок за њихово спровођење.

3. Надлежне власти процењују корективне мере које је одредила организација која је била предмет провере и њихову примену и прихватају их ако процене да су довољне за отклањање утврђених неусклађености.

4. Организација која је била предмет провере почиње да спроводи корективне мере које су прихватиле надлежне власти. Ове корективне мере се спроводе и поступак њиховог праћења се одвија у року који су прихватиле надлежне власти.

Члан 9.

Безбедносни надзор над променама у функционалним системима

1. При одлучивању о увођењу промена повезаних с безбедношћу њеног функционалног система, организација искључиво користи поступке које је прихватила њена надлежна власт. У случају пружаоца услуга у ваздушном саобраћају и пружаоца услуга комуникације, навигације и надзора, надлежна власт прихвата поступке наведене у Уредби (ЕУ) бр.1035/2011.

2. Организације обавештавају своју надлежну власт о свим планираним променама повезаним с безбедношћу. У ту сврху, надлежне власти успостављају одговарајуће управне поступке сагласно националним прописима.

3. Организације могу да пријављену промену примене сагласно поступцима из става 1. овога члана, изузев у случају када се примењује члан 10. ове уредбе.

Члан 10.

Поступак прегледа предложених промена

1. Надлежне власти прегледају безбедносне аргументе повезане с новим функционалним системом или променом у постојећем функционалном систему које је организација предложила када:

(а) процена озбиљности, спроведена сагласно тачки 3.2.4. Анекса II Уредбе (ЕУ) бр. 1035/2011 утврди класу 1 или класу 2 озбиљности за вероватне последице откривених опасности, или

(б) примена промене налаже увођење нових ваздухопловних стандарда.

Када надлежне власти одреде потребу за прегледом у околностима које нису наведене у тач. (а) и (б) овог става, оне обавештавају организацију да ће спровести безбедносни преглед пријављених промена.

2. Прегледи морају да буду примерени нивоу ризика који ствара нови функционални систем или промена постојећег функционалног система. Преглед мора да:

(а) се заснива на документованим поступцима;

- (б) подржава документација чија је посебна намена да особљу за безбедносни надзор пружи смернице за испуњавање његових функција;
  - (ц) разматра безбедносне циљеве, безбедносне захтеве и остале услове повезане са безбедношћу, који су у вези са разматраном променом, а утврђени су у:
    - (i) изјавама о верификацији система из члана 6. Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004;
    - (ii) изјавама о усклађености, односно изјавама о погодности за употребу саставних елемената система из члана 5. Уредбе (ЕЗ) бр. 552/2004, или
    - (iii) документацији о процени и умањењу ризика сачињеној према примењивим безбедносним регулаторним захтевима;
  - (д) утврђује, по потреби, додатне услове повезане са безбедношћу који су у вези са спровођењем промена;
  - (е) процењује прихватљивост примљених безбедносних аргумената, при чему узима у обзир:
    - (i) откривање опасности,
    - (ii) доследност утврђивања класа озбиљности,
    - (iii) важење безбедносних циљева,
    - (iv) важење, делотворност и изводљивост безбедносних захтева и других утврђених услова повезаних са безбедношћу,
    - (v) доказ да се безбедносни циљеви, безбедносни захтеви и други услови повезани са безбедношћу нерепетивно испуњавају,
    - (vi) доказ да је процес обликовања безбедносних аргумената усклађен са примењивим безбедносним регулаторним захтевима;
  - (ф) верификује процесе које организација користи у обликовању безбедносних аргумената у вези са разматрањем новог функционалног система или промене у постојећем функционалном систему;
  - (г) утврђује потребу за верификацијом сталне усклађености;
  - (х) обухвата сву неопходну координацију са властима које су надлежне за безбедносни надзор пловидбености и летачких делатности;
  - (и) омогућава упућивање обавештења о прихватању са наведеним условима, по потреби, односно обавештења о неприхватању планиране промене, праћено одговарајућим образложењем.
3. Пуштање у рад промена које су разматране на предметном прегледу мора да подлеже прихватању од надлежне власти.

Члан 11.

Квалификована тела

1. Када надлежна власт одлучи да повери квалификованом телу спровођење безбедносне регулаторне провере или прегледа у складу са овом уредбом, она обезбеђује да мерила која примењује приликом избора квалификованог тела према члану 3. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 и члану 13. Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008 обухвате следеће:
- (а) да квалификовано тело има претходно искуство у процењивању безбедности ваздухопловних субјеката;
  - (б) да квалификовано тело истовремено не учествује у интерним делатностима унутар система управљања безбедношћу, односно квалитета предметне организације;
  - (ц) да целокупно особље које учествује у спровођењу безбедносне регулаторне провере или прегледа је примерено обучено и квалификовано и да испуњава квалификациона мерила из члана 12. став 3. ове уредбе.

2. Квалификовано тело мора да прихвати могућност да буде проверено од стране надлежне власти или било ког другог тела у њено име.

3. Надлежне власти морају да воде евиденцију квалификованих тела која су овлашћена да у њихово име спроводе безбедносне регулаторне провере и прегледе. У евиденцијама се документује усклађеност са захтевима из става 1. овог члана.

Члан 12.

Капацитети безбедносног надзора

1. Државе чланице и Комисија гарантују да надлежне власти имају потребне капацитете да обезбеде безбедносни надзор над свим организацијама које раде под њиховим надзором, укључујући и довољне ресурсе за предузимање мера одређених овом уредбом.

2. Надлежне власти на сваке две године, на основу анализе процеса који се налажу овом уредбом и њихове примене, израђују и ажурирају процену људских ресурса потребних за испуњавање њихових функција безбедносног надзора.

3. Надлежне власти морају да обезбеде да сва лица које учествује у пословима безбедносног надзора буду компетентна за испуњавање захтеваних функција. У том погледу оне:

- (а) одређују и документују образовање, обуку, техничко и оперативно знање, искуство и квалификације потребне за извршавање послова сваког радног места повезаног с делатностима безбедносног надзора унутар њихове структуре;
- (б) обезбеђују посебну обуку лицима која унутар њихове структуре учествују у делатностима безбедносног надзора;
- (ц) обезбеђују да особље, које је именовано да спроводи безбедносне регулаторне провере, укључујући провере проверивача из квалификованих тела, испуњава посебна квалификациона мерила, која одређује надлежна власт. Мерила обухватају:
  - (i) познавање и разумевање захтева повезаних с услугама у ваздушној пловидби, *ATFM*, *ASM* и другим мрежним функцијама, поводом којих могу да се спроведу безбедносне регулаторне провере,
  - (ii) коришћење техника процене,
  - (iii) вештине које су потребне за спровођење провере,
  - (iv) доказе о компетенцији проверивача на основу процене или уз помоћ других прихватљивих начина.

Члан 13.

Безбедносне наредбе

1. Надлежне власти издају безбедносну наредбу кад у функционалном систему открију околности које угрожавају безбедност и које захтевају неодложне мере.

2. Безбедносна наредба прослеђује се предметним организацијама и најмање садржи следеће податке:

- (а) одређивање околности које угрожавају безбедност;
- (б) одређивање погођеног функционалног система;
- (ц) мере које се захтевају и њихову заснованост;
- (д) рок за усклађивање захтеваних мера са безбедносном наредбом;
- (е) датум њеног ступања на снагу.

3. Надлежне власти прослеђују копију безбедносне наредбе Агенцији и свим другим надлежним властима које су у питању, посебно онима које учествују у безбедносном надзору функционалног система и Комисији.

4. Надлежне власти верификују усклађеност са важећим безбедносним наредбама.

Члан 14.

Евиденције о безбедносном надзору

Надлежне власти воде одговарајућу евиденцију о својим поступцима безбедносног надзора и омогућавају приступ до ње, укључујући извештаје о свим безбедносним регулаторним проверама и друге евиденције повезане са безбедношћу у вези са сертификатима, именованима, безбедносним надзором промена, безбедносним наредбама и ангажовањем квалификованих тела.

Члан 15.

Извештавање о безбедносном надзору

1. Надлежне власти израђују годишњи извештај о безбедносном надзору у вези са мерама које су предузете према овој уредби. Извештај такође мора да садржи податке о:
  - (а) организационој структури и о поступцима надлежне власти;
  - (б) ваздушном простору под одговорношћу државе чланице која је основала или именовала надлежну власт и о организацијама које су под надзором надлежне власти;
  - (ц) квалификованим телима која су овлашћена да спроводе безбедносне регулаторне провере;
  - (д) постојећем нивоу ресурса надлежне власти;
  - (е) сваком безбедносном питању које је откривено у поступцима безбедносног надзора које је спровела надлежна власт.
2. Приликом припреме својих годишњих извештаја за Комисију које захтева члан 12. Уредбе (ЕЗ) бр. 549/2004, државе чланице користе годишње извештаје своје надлежне власти.

Годишњи извештај о безбедносном надзору доступан је предметним државама чланицама у случају функционалних блокова ваздушног простора и програма или делатности који се изводе према договореним међународним аранжманима за праћење или проверу спровођења безбедносног надзора над услугама у ваздушној пловидби, *ATFM*, *ASM* и другим мрежним функцијама.

Члан 16.

Размена података између надлежних власти

Надлежне власти договарају блиску међусобну сарадњу сагласно чл.10. и 15. Уредбе (ЕЗ) бр. 216/2008 и члану 2, став 4. Уредбе (ЕЗ) бр. 550/2004 и размењују све одговарајуће податке потребне за безбедносни надзор над свим организацијама које пружају прекограничне услуге или функције.

Члан 17.

Прелазне одредбе

1. Активности започете пре ступања на снагу ове уредбе на основу Уредбе (ЕЗ) бр. 1315/2007 водиће се у складу са овом уредбом.
2. Власт државе чланице која је имала надлежност за безбедносни надзор над организацијама за које је Агенција надлежни орган у складу са чланом 3. ове уредбе, 12 месеци након датума ступања на снагу ове уредбе преноси на Агенцију функцију безбедносног надзора над овим организацијама, осим у случају безбедносног надзора над руководиоцем мрежом, када се пренос, ако га буде, врши на Комисију, уз помоћ Агенције, на дан ступања на снагу ове уредбе.

Члан 18.

Стављање ван снаге

Уредба (ЕЗ) бр. 1315/2007 се ставља ван снаге.

Члан 19.

Допуна Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010

У Анексу IV Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010, тачка 1.1 (е) се замењује следећом тачком:

”(е) безбедносни извештаји *NSA* из чл. 7, 8. и 14. Сprovedбене уредбе Комисије (ЕУ) бр. 1034/2011, као и извештаји *NSA* о решавању установљених безбедносних недостатака који су уочени, а који подлежу корективним акционим плановима;”

Члан 20.

Ступање на снагу

Ова уредба ступа на снагу 20. дана од дана објављивања у Службеном листу Европске уније.

Ова уредба је обавезујућа у целости и непосредно се примењује у свим државама чланицама.”

Ступање Правилника на снагу

Члан 15.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредбе члана 14. Прилога 3. и одредбе члана 19. Прилога 4. из члана 14. овог правилника, које се примењују по преузимању Уредбе (ЕУ) бр. 691/2010 у домаће законодавство.

Бр. 1/0-01-0002/2012-0010

У Београду, 04. маја 2012. године

Управни одбор

Председник

Милутин Мркоњић